

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

(Οι αριθμοί παραπέμπουν στις σελίδες)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΝΟΜΕΣ ΚΕΡΔΩΝ 7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΦΟΡΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	7
-Γενικά	7
-Σε ποιές περιπτώσεις επιβάλλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων	7
-Σε ποιές περιπτώσεις δεν επιβάλλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων	10
-Παράδειγμα συμπλήρωσης της δήλωσης για την καταβολή του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΝΑΡΞΗΣ - ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	13
-1ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Έναρξη ή μεταβολή εργασιών για φυσικά πρόσωπα	14
-2ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Έναρξη ή μεταβολή εργασιών για εταιρίες - νομικά πρόσωπα	18
-3ο ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Διακοπή εργασιών	23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	
-Σύσταση ατομικής επιχείρησης	24
-Παράδειγμα ίδρυσης ατομικής επιχείρησης	25
-Παράδειγμα διάθεσης των κερδών ατομικής επιχείρησης	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ο.Ε.) & ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Ε.Ε.)	28
-Σύσταση Ο.Ε. (ή Ε.Ε.)	28

-Παράδειγμα (δρυσης (σύστασης) Ο.Ε. (ή Ε.Ε.)	32
-Διαχείριση Ο.Ε. (ή Ε.Ε.) - Διανομή κερδών	33
-Παράδειγμα διανομής κερδών Ο.Ε. (ή Ε.Ε.)	34
-Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου Ο.Ε. (ή Ε.Ε.)	37
-Μεταβίβαση εταιρικής μερίδας Ο.Ε. (ή Ε.Ε.)	38
-Μεταβίβαση εταιρικής μερίδας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) λόγω συνταξιοδότησης	40
-Παράδειγμα μεταβίβασης της εταιρικής μερίδας σε Ο.Ε.	41
-Αποχώρηση εταίρου από την εταιρία (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) με ανάληψη της μερίδας του σε μετρητά ή σε ακίνητα	42
-Μείωση κεφαλαίου Ο.Ε. ή Ε.Ε. με ακίνητα	42
-Εισφορά ακινήτου σε Ο.Ε. ή Ε.Ε.	42
-Παράταση του χρόνου διάρκειας της Ο.Ε. (ή Ε.Ε.)	43
-Δωρεά ή γονική παροχή εταιρικού μεριδίου Ο.Ε. ή Ε.Ε.	44
-Κληρονόμοι θανόντος εταίρου Ο.Ε. ή Ε.Ε. - Μεταβίβαση μερίδας	44
Ίδρυση κοινωνίας κληρονόμων	45
Διανομή ακινήτων κοινωνιών	46
-Τροποποιητικό καταστατικού για τη συνέχιση της Ο.Ε. (ή της Ε.Ε.) μετά το θάνατο εταίρου	46
-Ετερόρρυθμη Εταιρία (Ε.Ε.)	49
-Οι κυριότερες ενέργειες για τη μετατροπή της ατομικής επιχείρησης σε Ο.Ε.	49
-Σύσταση Ο.Ε. ή Ε.Ε. με εισφορά κλάδου ατομικής επιχείρησης	51

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)	54
-Σύσταση Ε.Π.Ε.	54
-Διαδικασία σύστασης Ε.Π.Ε.	55
-Διαχείριση - διανομή αποτελεσμάτων της Ε.Π.Ε.	55
-Ενέργειες για τη μεταφορά της έδρας της Ε.Π.Ε. στο χώρο που ήταν πριν το υποκατάστημα	56
-Παράδειγμα διανομής των κερδών στην Ε.Π.Ε.	57
-Αύξηση εταιρικού κεφαλαίου της Ε.Π.Ε.	60
-Μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε. ή ολόκληρης της επιχείρησης	60
-Ενέργειες για τη μεταβίβαση εταιρικών κερδών Ε.Π.Ε.	61
-Αποχώρηση εταίρου από την Ε.Π.Ε. με ανάληψη της μερίδας του	61
-Δωρεά ή γονική παροχή εταιρικών μεριδίων Ε.Π.Ε.	62
-Εκχώρηση εταιρικής μερίδας στην Ε.Π.Ε. με ακίνητα	62
-Εισφορά ακινήτου σε Ε.Π.Ε.	63
-Κληρονόμοι θανόντος εταίρου Ε.Π.Ε. - Μεταβίβαση μερίδας Ε.Π.Ε.	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (Α.Ε.)	64
-Σύσταση Α.Ε.	64
-Διαδικασία σύστασης Α.Ε.	65
-Παράδειγμα σύστασης Α.Ε.	65
-Διαχείριση - Διανομή αποτελεσμάτων Α.Ε.	67
Συμψηφισμός ζημιών με κέρδη επόμενων χρήσεων	67
-Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε.	68
-Εισφορά ακινήτου σε Α.Ε.	68
-Μείωση κεφαλαίου σε Α.Ε.	68
-Μεταβίβαση μετοχών από Α.Ε.	69
-Αποχώρηση μετόχων από Α.Ε.	69
-Ονομαστικοποίηση μετοχών Α.Ε.	69

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	71
--------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	71
-Κέρδη που προκύπτουν μέχρι να συσταθεί η Α.Ε. από μετατροπή	72
-Μετατροπή Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. ή Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. ή Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. με ακίνητα (ότι ισχύει για Ε.Π.Ε., ισχύει και για Ι.Κ.Ε.)	73
-Πότε θεωρούνται καινούρια βιβλία στις μετατροπές	73
-Πότε πρέπει να εφαρμόζουμε το Ν. 2166/93 και πότε το Ν.Δ. 1297/72, κατά τις μετατροπές των επιχειρήσεων σε Α.Ε.	74
-Μετατροπή Ο.Ε. σε ατομική επιχείρηση	74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ	75
-Διαδικασία μετατροπής μιας ατομικής επιχείρησης σε Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή σε Κοινωνία Αστικού Δικαίου	75
-Διαδικασία μετατροπής Ο.Ε. σε Ε.Ε. ή και το αντίθετο (Ε.Ε. σε Ο.Ε.)	77
-Διαδικασία μετατροπής ατομικής επιχείρησης ή Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε. (ή Ι.Κ.Ε.)	78
-Διαδικασία μετατροπής ατομικής επιχείρησης, Ο.Ε., Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. (ή Ι.Κ.Ε.) σε Α.Ε. (χωρίς να γίνεται χρήση του Ν. 2166/93)	79
Διαδικασία μετατροπής ατομικής επιχείρησης, Ο.Ε., Ε.Ε., ή Ε.Π.Ε. (ή Ι.Κ.Ε.) σε Α.Ε. (με βάση το Ν. 2166/93)	81

Διευκρινίσεις για τη μετατροπή εταιρίας οποιασδήποτε νομικής μορφής σε Ι.Κ.Ε. και το αντίστροφο	82
Διευκρινίσεις για τις μετατροπές με βάση το Ν. 2190/20 και το Ν. 3190/55	83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ Ν. 2166/93	87
1. Σε ποιές περιπτώσεις παρέχονται τα φορολογικά κίνητρα ανάπτυξης του Ν. 2166/93	87
2. Εισφερόμενο κεφάλαιο - Μεταφορά ζημίας	87
3. Ποιές είναι οι φορολογικές απαλλαγές και οι διευκολύνσεις που παρέχονται από το Ν. 2166/93 κατά την μετατροπή των επιχειρήσεων	89
4. Πόσο διαρκεί η πρώτη διαχειριστική περίοδος της εταιρίας που προέρχεται από μετατροπή με βάση το Ν. 2166/93	91
5. Μέχρι πότε μπορεί να εκδίδει στοιχεία η επιχείρηση που μετατρέπεται με την παλιά επωνυμία κλπ. και για ποιά τιμολόγια υποβάλλει η επιχείρηση αυτή συγκεντρωτικές καταστάσεις	91
6. Υποχρεώσεις για το Φ.Π.Α. που αφορούν τόσο την επιχείρηση που μετατρέπεται όσο και την εταιρία που προέρχεται από τη μετατροπή	92
-Διαδικασία υποβολής ανακεφαλαιωτικών πινάκων (listing)	
από μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις	93
-Παράδειγμα μετατροπής μιας Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. με βάση το Ν. 2166/93	94
A) Ενέργειες στα βιβλία της Ε.Π.Ε.	94
-Εγγραφές στα βιβλία της Ε.Π.Ε. για την μετατροπή της σε Α.Ε. με βάση το Ν. 2166/93	102
-Λογιστικές εγγραφές (αγορές - πωλήσεις κλπ.) που γίνονται στα βιβλία της Ε.Π.Ε. από 1.2.20 μέχρι τις 9.3.20 που η Α.Ε. απέκτησε νομική προσωπικότητα (χορήγηση Μ.Α.Ε.)	104
-Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της Α.Ε. που προέρχεται από μετατροπή της Ε.Π.Ε. με βάση το Ν. 2166/93	108
-Εγγραφές στα βιβλία της Α.Ε. για τις αγορές, πωλήσεις κλπ. του χρονικού διαστήματος από 1.2.20 - 9.3.20	115
-Παράδειγμα μετατροπής Ο.Ε. σε Α.Ε. με βάση το Ν. 2166/93 (χωρίς σύνταξη νέου ισολογισμού)	117
-Λογιστικές εγγραφές που γίνονται στα βιβλία της Ο.Ε., μέχρι να κλείσουν τα λογιστικά της βιβλία	124
-Λογιστικές εγγραφές που γίνονται στα βιβλία της Α.Ε., μέχρι να κλείσουν τα λογιστικά βιβλία της Ο.Ε.	127
-Εγγραφές στα βιβλία της Α.Ε. για τις αγορές πωλήσεις κλπ. που έγιναν στο χρονικό διάστημα από 1.1.20 - 19.11.20	133

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ Ν.Δ. 1297/72	134
-Ποιά είναι τα φορολογικά ευεργετήματα του Ν.Δ. 1297/72 που αφορούν τις μετατροπές επιχειρήσεων	134
-Παράδειγμα υπολογισμού των αποσβέσεων σε περίπτωση μετατροπής επιχείρησης με βάση το Ν. 1297/72	135
-Με ποιές προϋποθέσεις ισχύουν τα φορολογικά ευεργετήματα για τις μετατροπές (άρθρο 4 Ν.Δ. 1297/72)	139
-Τί γίνεται στην περίπτωση που η εταιρία η οποία προέρχεται από τη μετατροπή διαλύεται πριν περάσει η 5ετία (άρθρο 5 Ν.Δ. 1297/72)	139
-Φορολογικά κίνητρα για τις μετατροπές εργοληπτικών επιχειρήσεων σε Α.Ε. - Ε.Π.Ε. (Εγκ. Υπ. Οικ. 1038682/πολ. 1088/27.3.95)	140
-Ποιές είναι οι υποχρεώσεις της εταιρίας που προέρχεται από μετατροπή με βάση το Ν.Δ. 1297/72 ή με βάση το Ν. 2190/20	141
-Παράδειγμα μετατροπής μιας Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. με βάση το Ν.Δ. 1297/72	142
-Ανακεφαλαίωση των ποσών συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο	153
-Εγγραφές αναπροσαρμογής στα βιβλία της Ε.Π.Ε. για την μετατροπή της σε Α.Ε. (Ν.Δ. 1297/72)	154
-Εγγραφές για το κλείσιμο των βιβλίων της Ε.Π.Ε.	163
-Βιβλία και στοιχεία που τηρούνται από την Α.Ε. που προέρχεται από τη μετατροπή	164
-Εγγραφές σύστασης στα βιβλία της Α.Ε. που προέρχεται από μετατροπή (Ν.Δ. 1297/72)	165
-Απογραφή έναρξης της από μετατροπής προερχόμενης Α.Ε. με 9.1.21	170
-Ενημέρωση του μητρώου παγίων στοιχείων από την Α.Ε.	173
-Εγγραφές από 1.1.21 μέχρι την απόκτηση νομικής προσωπικότητας της από μετατροπή προερχόμενης Α.Ε. (δηλαδή από 1.1.21 - 8.1.21)	176
-Φορολογική μεταχείριση των κερδών από την ημέρα της μετατροπής της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. και μέχρι τη νομική σύσταση της Α.Ε.	180
-Παράδειγμα μετατροπής ατομικής επιχείρησης που τηρεί απλογραφικά βιβλία (βιβλίο Εσόδων - Εξόδων) σε Α.Ε. με βάση το Ν.Δ. 1297/72.	181
-Υπολογισμός της υπεραξίας σύμφωνα με το Ν.Δ. 1297/72 και των ετήσιων αποσβέσεων - Παράδειγμα	196
-Παράδειγμα μετατροπής ομόρρυθμης εταιρίας, που τηρεί διπλογραφικά βιβλία, σε Α.Ε. με βάση το Ν.Δ. 1297/72	199
-Παράδειγμα υπολογισμού υπεραξίας και αποσβέσεων σε πάγια που προέρχονται από μετατροπή με βάση το Ν.Δ. 1297/72 --Ενημέρωση "Μητρώου Παγίων"	202
-Μετατροπές εταιριών με βάση τα άρθρα 52-55, του Ν. 4172/13	204

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

**ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΕΙΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΕΞΑΓΟΡΕΣ**

205

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ -
ΕΞΑΓΟΡΕΣ**

205

Γενικά

205

1. Διαδικασία συγχώνευσης μεταξύ ατομικής επιχείρησης, Ο.Ε. και Ε.Ε. για ίδρυση Ο.Ε. ή Ε.Ε. 206
2. Διαδικασία συγχώνευσης ατομικής επιχείρησης, Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. σε νέα Ε.Π.Ε. ή Ι.Κ.Ε. 207
3. Διαδικασία συγχώνευσης ατομικής επιχείρησης, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. ή Α.Ε. σε νέα Α.Ε. 209
4. Διαδικασία συγχώνευσης δύο ή και περισσότερων Α.Ε. με βάση το Ν. 2190/20 211
5. Διαδικασία συγχώνευσης επιχειρήσεων με βάση το Ν. 2166/93 213
6. Διαδικασία - διευκρινίσεις για απορροφήσεις επιχειρήσεων με βάση το Ν. 2166/93 214
7. Διαδικασία - διευκρινίσεις για εξαγορές επιχειρήσεων με βάση το Ν. 2166/93 214

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

**ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ
ΤΟ Ν. 2166/93 - ΕΞΑΓΟΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

216

1. Ποιός είναι ο απώτερος σκοπός του Ν. 2166/93 216
  2. Σε ποιές περιπτώσεις συγχώνευσης παρέχονται τα φορολογικά κίνητρα ανάπτυξης του Ν. 2166/93 216
  3. Εισφερόμενο κεφάλαιο - Μεταφορά ζημίας 217
  4. Ποιές είναι οι φορολογικές απαλλαγές και οι διευκολύνσεις που παρέχονται από το Ν. 2166/93 στις συγχωνεύσεις ή απορροφήσεις επιχειρήσεων 220
  5. Ποιό είναι το ελάχιστο όριο κεφαλαίου όταν εισφέρονται ένας ή περισσότεροι κλάδοι ή τμήματα από λειτουργούσα επιχείρηση 221
  6. Πόσο διαρκεί η πρώτη διαχειριστική περίοδος της εταιρίας που προέρχεται από τη συγχώνευση (ή απορρόφηση κλπ.) με βάση το Ν. 2166/93 (Εγκ. Υπ. Οικ. 1055240/439/0015/πολ. 1131/9.5.95) 222
- Παράδειγμα προσδιορισμού της πρώτης διαχειριστικής περιόδου της εταιρίας που προέρχεται από συγχώνευση (ή απορρόφηση κλπ.) 222

7. Μέχρι πότε μπορούν να εκδίδουν στοιχεία (τιμολόγια κλπ.) με το παλιό τους Α.Φ.Μ. οι επιχειρήσεις που συγχωνεύονται και για ποιά τιμολόγια υποβάλλουν συγκεντρωτικές καταστάσεις	223
8. Προκαταβολή φόρου εισοδήματος στις συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εταιριών	223
9. Υποχρεώσεις για το Φ.Π.Α. που αφορούν τόσο τις επιχειρήσεις που συγχωνεύονται όσο και την εταιρία που προέρχεται από τη συγχώνευση αυτή (Εγκ. 1055240/πολ. 1131/9.5.95)	224
-Κατάσταση επιχειρήσεων που μετασχηματίστηκαν	225
-Παράδειγμα συγχώνευσης μιας Ι.Κ.Ε. και μιας Ο.Ε. με σκοπό το σχηματισμό μιας Α.Ε. με το Ν. 2166/93	226
-Ποιές είναι οι φορολογικές υποχρεώσεις της Ε.Π.Ε./Ι.Κ.Ε. για τα κέρδη που προκύπτουν από τον ισολογισμό του μετασχηματισμού της 10.5.20 και ποιές οι υποχρεώσεις για το Φ.Π.Α.	236
-Λογιστικές ενέργειες που απαιτείται να γίνουν στη συγχωνευμένη Ο.Ε. με βάση το Ν. 2166/93	237
-Εγγραφές για τις λογιστικές κινήσεις (αγορές - πωλήσεις) από 11.5.20 - 4.7.20 στα βιβλία της Ο.Ε. (Ν. 2166/93)	244
-Ποιές είναι οι φορολογικές υποχρεώσεις της Ο.Ε. για τις ζημιές που προκύπτουν από τον ισολογισμό του μετασχηματισμού της με 10.5.2020 σε Α.Ε. και ποιές οι υποχρεώσεις για το Φ.Π.Α.	246
-Λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της Α.Ε. που προέρχεται από συγχώνευση των επιχειρήσεων Ε.Π.Ε. και Ο.Ε. (με βάση το Ν. 2166/93)	247
-Απογραφή έναρξης λειτουργίας της Α.Ε. (ημερομηνία 4.7.20)	251
-Εγγραφές στα βιβλία της Α.Ε. για τις αγορές, πωλήσεις κλπ. του χρονικού διαστήματος από 11.5.20 - 4.7.20 οι οποίες απεικονίζονται στα ισοζύγια της Ε.Π.Ε. και της Ο.Ε.	255
-Ποιές είναι ο φορολογικός χειρισμός στην Α.Ε. για τις ζημιές που μεταφέρονται από τη συγχωνευόμενη Ο.Ε.	257
-Παράδειγμα απορρόφησης μιας ατομικής επιχείρησης από μια Ε.Ε. Μεταβίβαση μεριδίων στην Ε.Ε. και μεταφορά έδρας (χωρίς το Ν. 2166/93)	258
-Παράδειγμα απορρόφησης Α.Ε. από άλλη Α.Ε. η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της απορροφούμενης	268
-Παράδειγμα συγχώνευσης με απορρόφηση Α.Ε. από άλλη Α.Ε. με το Ν. 2166/93	269
-Λογιστικές εγγραφές απορρόφησης	280
-Λογιστικές ενέργειες που αφορούν την απορροφούσα εταιρία	283
Εγγραφές στο κεντρικό κατάστημα	284
Εγγραφές για μεταφορά δεδομένων στο Υποκατάστημα	288

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ Ν.Δ. 1297/72	308
1. Γενικά	308
2. Ποιά είναι τα φορολογικά ευεργετήματα του Ν.Δ. 1297/72 που αφορούν τις συγχωνεύσεις επιχειρήσεων	308
3. Με ποιές προϋποθέσεις ισχύουν τα φορολογικά ευεργετήματα για τις συγχωνεύσεις (άρθρο 4 Ν.Δ. 1297/72)	310
4. Τί γίνεται στην περίπτωση που η εταιρία η οποία προέρχεται από τη συγχώνευση διαλυθεί πριν περάσει η 5ετία (άρθρο 5 Ν.Δ. 1297/72)	311
5. Πρώτη διαχειριστική χρήση εταιρίας που προέρχεται από συγχώνευση με βάση το Ν.Δ. 1297/72 ή το Ν. 2190/20	311
6. Ποιές είναι οι λογιστικές ενέργειες της εταιρίας που προέρχεται από τη συγχώνευση με βάση το Ν.Δ. 1297/72 ή με βάση το Ν. 2190/20, όσον αφορά την τήρηση προαιρετικά του βιβλίου αποθήκης, καθώς και για την έκδοση στοιχείων	312
-Παράδειγμα υπολογισμού της αξίας πάνω στην οποία θα υπολογίζονται φορολογικά αναγνωρίσιμες αποσβέσεις στις περιπτώσεις συγχώνευσης επιχειρήσεων με βάση το Ν.Δ. 1297/72	313
-Φορολογικά κίνητρα στις συγχωνεύσεις μέσα στην Ε.Ε.	315
-Συγχωνεύσεις εταιριών με βάση τα άρθρα 52-55 του Ν. 4172/13	316

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΕΤΑΤΑΞΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	317
--------------------------------	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΤΑΞΕΩΝ (άρθρο 39 παρ. 9, 10, 11 Ν. 2859/00)	317
-Πώς γίνεται η απογραφή των αγαθών επένδυσης σε περίπτωση μετάταξης μιας επιχείρησης	319
-Ποιοί υποβάλλουν δήλωση αποθεμάτων - μετάταξης	320
-Πότε συμπληρώνονται οι δηλώσεις έναρξης ή διακοπής δραστηριότητας και πότε οι δηλώσεις μεταβολών (άρθρο 36 Ν. 2859/7.11.00)	321

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΕΤΑΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	322
1η περίπτωση: Μετάταξη μιας επιχείρησης από τις απαλλασσόμενες στο κανονικό καθεστώς με απλογραφικά βιβλία (βιβλίο εσόδων - εξόδων)	322
2η περίπτωση: Μετάταξη μιας επιχείρησης από τις απαλλασσόμενες στο κανονικό καθεστώς με διπλογραφικά βιβλία των Ε.Λ.Π.	322
- Έκπτωση του Φ.Π.Α. αποθεμάτων - παγίων	323

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΜΕΤΑΤΑΞΗ ΑΠΟ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ Ε.Λ.Π. (ΒΙΒΛΙΟ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ)	324
1η περίπτωση: Μετάταξη μιας επιχείρησης που τηρούσε στο κανονικό καθεστώς απλογραφικά βιβλία των Ε.Λ.Π. σε απαλλασσόμενη επιχείρηση από τη νέα περίοδο	324
- Παράδειγμα μετάταξης επιχείρησης που τηρούσε απλογραφικά βιβλία σε απαλλασσόμενη επιχείρηση	324
2η περίπτωση: Μετάταξη μιας επιχείρησης, που τηρούσε απλογραφικά βιβλία των Ε.Λ.Π., σε διπλογραφικά βιβλία από τη νέα περίοδο	327
- Υπολογισμός αποσβέσεων στα πάγια στοιχεία	327
- Παράδειγμα υπολογισμού των αποσβέσεων σε περίπτωση μετάταξης από απλογραφικά βιβλία των Ε.Λ.Π. σε διπλογραφικά βιβλία των Ε.Λ.Π.	328

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΜΕΤΑΤΑΞΗ ΑΠΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ Ε.Λ.Π.	333
1η περίπτωση: Μετάταξη μιας επιχείρησης που τηρούσε στο κανονικό καθεστώς διπλογραφικά βιβλία, σε απαλλασσόμενη επιχείρηση από τη νέα περίοδο	333
2η περίπτωση: Μετάταξη μιας επιχείρησης, που τηρούσε στο κανονικό καθεστώς διπλογραφικά βιβλία, επίσης στο κανονικό καθεστώς με απλογραφικά βιβλία από τη νέα περίοδο	333

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΜΕΤΑΤΑΞΗ ΑΓΡΟΤΩΝ	334
1η περίπτωση: Μετάταξη αγροτών στο κανονικό καθεστώς του Φ.Π.Α. (πήρηση στο εξής βιβλίου εσόδων - εξόδων ή διπλογραφικών βιβλίων των Ε.Λ.Π.)	334
-Παράδειγμα μετάταξης από το ειδικό καθεστώς των αγροτών στο κανονικό καθεστώς	335
-Παράδειγμα υπολογισμού του Φ.Π.Α. παγίων που θα εκπέσει λόγω μετάταξης της επιχείρησης του ειδικού καθεστώτος των αγροτών σε επιχείρηση του κανονικού καθεστώτος	336
2η περίπτωση: Μετάταξη αγροτών από το κανονικό καθεστώς με βιβλία απλογραφικά ή διπλογραφικά των Ε.Λ.Π. στο ειδικό καθεστώς των αγροτών	338
-Παράδειγμα υπολογισμού του Φ.Π.Α. που θα καταβληθεί στο Δημόσιο, λόγω μετάταξης της επιχείρησης από το κανονικό καθεστώς στο ειδικό καθεστώς των αγροτών	339

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	341
---	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	341
-Πότε διαλύεται μια ατομική επιχείρηση	341
-Διαδικασία που ακολουθείται μετά τη λύση της ατομικής επιχείρησης (στάδιο εκκαθάρισης)	341
-Λύση ή συνέχιση της ατομικής επιχείρησης από τους κληρονόμους	342
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α., όταν στο στάδιο της εκκαθάρισης υπάρχουν και εμπορεύσιμα αγαθά τα οποία δεν πωλούνται αλλά περιέρχονται στον επιχειρηματία για κάλυψη ατομικών του αναγκών (άρθρο 7 παρ. 2δ Ν. 2859/00)	343
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α. όταν στο στάδιο της εκκαθάρισης υπάρχουν και πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν πωλούνται αλλά περιέρχονται στον επιχειρηματία για κάλυψη ατομικών του αναγκών (άρθρο 7 παρ. 2δ & 2ε Ν. 2859/00)	344
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η τελευταία περιοδική δήλωση και μέχρι πότε η εκκαθαριστική δήλωση του Φ.Π.Α., σε περίπτωση παύσης εργασιών λόγω διάλυσης της ατομικής επιχείρησης	344
-Για ποιά ποσά φορολογείται ο επιχειρηματίας όταν διαλύεται η ατομική του επιχείρηση και μέχρι πότε υποβάλλεται η ατομική του δήλωση για τα ποσά αυτά	345

-Διανομή της ακίνητης περιουσίας που προέρχεται από κληρονομιά ατομικής επιχείρησης	346
1ο παράδειγμα: Λύση και εκκαθάριση ατομικής επιχείρησης που τηρούσε πριν από την παύση της βιβλίο εσόδων - εξόδων	347
-Δήλωση του Φ.Π.Α. λόγω λύσης και παύσης των εργασιών με ημερομηνία 21.9.20 της ατομικής επιχείρησης	351
-Χρόνος υποβολής της ατομικής δήλωσης για τα κέρδη της ατομικής επιχείρησης που διαλύθηκε στις 21.9.20	352
2ο παράδειγμα: Λύση και εκκαθάριση ατομικής επιχείρησης που τηρούσε, μέχρι να διαλυθεί, βιβλία διπλογραφικά των Ε.Λ.Π.	353

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ (Ο.Ε., Ε.Ε., ΚΛΠ.)	359
-Πότε διαλύεται μια Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.) ή μία Ετερόρρυθμη Εταιρία (Ε.Ε.)	359
-Διαδικασία που ακολουθείται μετά τη λύση της Ο.Ε. ή της Ε.Ε. (στάδιο εκκαθάρισης)	359
-Διανομή της ακίνητης περιουσίας κατά τη διάλυση της Ο.Ε. ή της Ε.Ε.	363
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α., όταν στο στάδιο της εκκαθάρισης Ο.Ε., Ε.Ε., κλπ. υπάρχουν και εμπορεύσιμα αγαθά τα οποία δεν πωλούνται, αλλά περιέρχονται στους εταίρους για κάλυψη ατομικών τους αναγκών (άρθρο 7 παρ. 2δ Ν. 2859/00)	364
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α., όταν στο στάδιο της εκκαθάρισης υπάρχουν και πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν πωλούνται αλλά περιέρχονται στους εταίρους ως μερίδιο στην εκκαθάριση της Ο.Ε. (άρθρο 7 παρ. 2δ & 2ε Ν. 2859/00)	365
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η τελευταία δήλωση του Φ.Π.Α., σε περίπτωση παύσης των εργασιών λόγω διάλυσης της προσωπικής εταιρίας (Ο.Ε., Ε.Ε., κλπ.)	366
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ν) της προσωπικής εταιρίας (Ο.Ε., Ε.Ε., κλπ.) και για ποιά ποσά φορολογείται η εταιρία	366
-Πότε δηλώνουν οι εταίροι τα κέρδη από τη συμμετοχή τους σε επιχείρηση που διαλύθηκε	367
1ο παράδειγμα: Λύση και εκκαθάριση Ο.Ε. που τηρούσε βιβλίο εσόδων - εξόδων (τα ίδια ισχύουν και για Ε.Ε. κλπ.)	368
-Ενέργειες για το Φ.Π.Α.	373
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της Ο.Ε. (έντυπα Ν και Ε3) προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και για ποιά ποσά φορολογείται η Ο.Ε.	374

-Μέχρι πότε υποβάλλουν την ατομική τους δήλωση οι εταίροι για τα κέρδη της Ο.Ε. και για ποιά ποσά φορολογούνται	375
2ο παράδειγμα: Λύση και εκκαθάριση Ο.Ε. που τηρούσε μέχρι να διαλυθεί βιβλία διπλογραφικά των Ε.Λ.Π. (τα ίδια ισχύουν και για τις Ε.Ε. κλπ.)	376
-Παράδοση πάγιου στοιχείου (μηχανήματος) σε εταίρο κατά τη λύση και εκκαθάριση της Ο.Ε.	385
-Παραδόσεις εμπορεύσιμων αγαθών (προϊόντων) στους εταίρους λόγω λύσης και εκκαθάρισης της Ο.Ε.	387
-Γεγονότα και ενέργειες που γίνονται στο τέλος της εκκαθάρισης και μετά από τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της εκκαθάρισης	396
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της Ο.Ε. (έντυπα Ν και Ε3) προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και για ποιά ποσά φορολογείται η Ο.Ε.	401
-Μέχρι πότε υποβάλλουν την ατομική τους δήλωση οι εταίροι για τα κέρδη της Ο.Ε. και για ποιά ποσά φορολογούνται	402

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (Ε.Π.Ε.)	403
-Πότε διαλύεται η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	403
-Διαδικασία που ακολουθείται μετά τη λύση της Ε.Π.Ε. (στάδιο εκκαθάρισης)	404
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α., όταν στο στάδιο της εκκαθάρισης υπάρχουν και εμπορεύσιμα αγαθά τα οποία δεν πωλούνται αλλά περιέρονται στους εταίρους της Ε.Π.Ε. ως μερίδιο στην τελική εκκαθάριση της Ε.Π.Ε. (άρθρο 7 παρ. 2δ & 2ε Ν. 2859/00)	406
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α., όταν στο στάδιο εκκαθάρισης της Ε.Π.Ε. υπάρχουν εμπορεύσιμα καθώς και πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν πωλούνται αλλά περιέρονται στους εταίρους ως μερίδιο στην τελική εκκαθάριση της Ε.Π.Ε. (άρθρο 7 παρ. 2δ & 2ε Ν. 2859/00)	406
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η τελευταία δήλωση του Φ.Π.Α., σε περίπτωση παύσης των εργασιών λόγω λύσης και εκκαθάρισης της Ε.Π.Ε.	408
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της Ε.Π.Ε., όταν αυτή διαλυθεί και για ποιά ποσά φορολογείται	408
-Πότε δηλώνουν οι εταίροι τα κέρδη από τη συμμετοχή τους σε Ε.Π.Ε. που διαλύθηκε	409
-Διανομή της ακίνητης περιουσίας κατά τη διάλυση της Ε.Π.Ε.	410
-Παράδειγμα λύσης και εκκαθάρισης της Ι.Κ.Ε.	411
-Γεγονότα και ενέργειες που περιλαμβάνονται στο στάδιο της εκκαθάρισης	417
-Γεγονότα και ενέργειες που γίνονται στο τέλος της εκκαθάρισης και μετά από τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της εκκαθάρισης της Ε.Π.Ε.	430

-Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της Ε.Π.Ε. προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και για ποιά ποσά φορολογείται η Ε.Π.Ε.	436
-Μέχρι πότε υποβάλλουν την ατομική τους δήλωση οι εταίροι για τα κέρδη της Ε.Π.Ε. και για ποιά ποσά φορολογούνται	436

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ (Α.Ε.)	438
-Πότε διαλύεται μια Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.)	438
-Διαδικασία που ακολουθείται μετά τη λύση της Α.Ε. (στάδιο εκκαθάρισης)	439
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α., όταν στο στάδιο της εκκαθάρισης υπάρχουν και εμπορεύσιμα αγαθά, τα οποία δεν πωλούνται, αλλά περιέρχονται στους μετόχους της Α.Ε. ως μερίδιο στην τελική εκκαθάριση της Α.Ε. (άρθρο 7 παρ. 2ε Ν. 2859/00)	441
-Τί γίνεται με το Φ.Π.Α., όταν στο στάδιο εκκαθάρ. της Α.Ε. υπάρχουν και πάγια περιουσιακά στοιχεία (άρθρο 7 παρ. 2δ & 2ε Ν. 2859/00)	442
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η τελευταία δήλωση του Φ.Π.Α., σε περίπτωση παύσης των εργασιών της Α.Ε. λόγω λύσης και εκκαθάρισης	442
-Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της Α.Ε. όταν αυτή διαλυθεί και για ποιά ποσά φορολογείται	443
-Πότε δηλώνουν οι μέτοχοι τα κέρδη από τη συμμετοχή τους σε Α.Ε. που διαλύθηκε	443
-Ποιά ποσά φορολογούνται κατά τη λύση και εκκαθάριση της Α.Ε.	444
-Διανομή της ακίνητης περιουσίας κατά τη διάλυση της Α.Ε.	445
-Απογραφή, όταν η εκκαθάριση διαρκεί πάνω από ένα χρόνο	445
-Αναβίωση της υπό εκκαθάριση εταιρίας	445
-Παράδειγμα λύσης και εκκαθάρισης Α.Ε.	446
-Γεγονότα και ενέργειες στο στάδιο της εκκαθάρισης	452
-Γεγονότα και ενέργειες που γίνονται στο τέλος της εκκαθάρισης και μετά από τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της εκκαθάρισης της Α.Ε.	467

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	476
-Διάφορες διευκρινίσεις	476
-Παράδειγμα πτώχευσης Α.Ε.	477
-Αρχική απογραφή της υπό πτώχευση εταιρείας	479
-Γεγονότα και ενέργειες στο στάδιο της πτώχευσης	484
-Ποσά που φορολογούνται	496
-Λογιστικές εγγραφές για το φόρο	496

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΔΙΑΝΟΜΗ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ 499

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΑΝΟΜΗ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ	499
-Παράδειγμα διανομής αποθεματικών	500
-Παράδειγμα κεφαλαιοποίησης αποθεματικών ανωνύμων εταιριών	502
-Δεν υπάρχει φορολογική υποχρέωση με τη διανομή ή με την κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού από την πάνω από το άρτιο έκδοση μετοχών	505
-Πίνακες συντελεστών φόρου για τις εταιρίες	506

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΦΟΡΟΣ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ-ΔΩΡΕΑΣ-ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ 509

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Ή ΜΕΤΟΧΩΝ Ή ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΥΠΕΡΑΞΙΑ	507
-Γενικά για τον υπολογισμό της υπεραξίας	507
-Υπεραξία μεταβίβασης μετοχών εισαγμένων στο χρηματιστήριο από φυσικά πρόσωπα	509
-Υπεραξία από μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης	509
-Πώς φορολογείται το εισόδημα από υπεραξία	510
-Σε ποιές περιπτώσεις, λόγω μεταβίβασης επιχείρησης ως συνόλου, κλάδου ή μέρους αυτής οφείλεται χαρτόσημο 2,40% και σε ποιες περιπτώσεις Φ.Π.Α.	511
- Παραδείγματα για την υπεραξία μεταβίβασης επιχειρήσεων	513

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΩΡΕΕΣ, ΓΟΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ	518
Φορολογητέα αξία με απλογραφικά βιβλία των Ε.Λ.Π.	518
Φορολογητέα αξία με διπλογραφικά βιβλία των Ε.Λ.Π.	521
Κλίμακες φόρου δωρεάς - κληρονομιάς	525
Παράδειγμα μεταβίβασης με δωρεά ατομικής επιχείρησης με απλογραφικά βιβλία.	527
Παράδειγμα μεταβίβασης με δωρεά ατομικής επιχείρησης με διπλογραφικά βιβλία.	530
Παράδειγμα μεταβίβασης με δωρεά μεριδίων Ο.Ε. ή Ε.Ε. με απλογραφικά βιβλία.	533
Παράδειγμα μεταβίβασης με δωρεά μεριδίων Ο.Ε. ή Ε.Ε. με διπλογραφικά βιβλία.	537
Παράδειγμα μεταβίβασης με δωρεά μεριδίων Ε.Π.Ε./Ι.Κ.Ε.	540
Παράδειγμα μεταβίβασης με δωρεά μετοχών Α.Ε.	543